

Merknader til Høringsnotat vedr. nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor.

Vi viser til utsendelse av 19.04.2010 og vil med dette fremsette nedenstående kommentarer/ merknader idet vi retter våre anførsler direkte til den foreslåtte forskrift.

§4 Om tilskudd på 88 % eller videreføring av samme andel ..... som året før.

For ordens skyld anføres at vi oppfatter dette dit hen at tilskuddene for 2011 først kan kontrolleres med avregning etter at kommuneregnskapet for 2010 foreligger. Det må da kontrolleres om utbetalte tilskudd er 88 % eller høyere som følge av høyere andel (prosent) i 2010. Eventuell beste alternativ brukes som avregning.
Se også neste merknad.

§5 Fastsettelse av tilskuddssatser.

I forbindelse med årsbudsjettet skal kommunen fastsette tilskuddssatsene for drift. Det fremgår ikke klart hvordan satsene skal fastsettes. Ved at de skal fastsettes i forbindelse med årsbudsjettet må dette bety at årsbudsjettet ligger til grunn og at tilskuddssatsene ved bruk/kontroll mot de kommunale barnehager totalt sett gir årsbudsjettet.
Så langt vi oppfatter, vil dette innebære at de ikke-kommunale barnehager i utgangspunktet blir gjenstand for full likeverdig behandling.

§ 5/ andre paragrafer Tilskudd til drift

Utelatelse av kommunale barnehager med særskilt høye kostnader.

I høringsnotatet fremgår at departementet ønsker tilbakemeldinger fra høringsinstansene på hvorledes dette skal praktiseres. Underforstått i dette ligger utvilsomt en usikkerhet omkring dette.

Hele prinsippet for beregning av tilskuddsatser baseres på gjennomsnittsbetraktninger. Ved å gi mulighet for å trekke ut deler av materielt før beregningsmodeller brukes brytes forutsetningene og en rekke usikkerheter fremkommer med mulighet for feilbehandlinger.

Hvordan og hvem skal definere de særskilte høye kostnader?

Hva er grensen mellom høye kostnader og særskilt høye kostnader?

Er definisjonen tenkt for barnehagen totalt eller pr. barn?

Hvordan skal dette dokumenteres, også ovenfor ikke-kommunale barnehager?

Særskilt høye kostnader må kunne defineres som oppståtte kostnader ifm ulykker, vannlekasjer, brannskader eller liknende tilfeldige engangskostnader. Større kostnader som oppstår på grunn av mangelfullt vedlikehold eller likn. kan ikke gi grunn for å trekke ut barnehage/r fra beregningsgrunnlaget.

Nå er forutsetningene i den nye forskrift at tilskuddssatser skal beregnes ut fra budsjetterte kostnader. Særskilte kostnader som definert i foregående ledd vil ikke være kjent/være med i budsjetter slik at tilskuddssatsene er uavhengig av mulig ekstraordinære kostnader som måtte oppstå.

Når det gjelder endringer i tilskuddsgrunnlaget (§ 9) vil kommunen her kunne trekke ut eventuelle særskilte kostnader. Nå kjenner vi ikke de kommunale regnskapssystemer men kan særskilte kostnader føres på egne konti/underkoder slik at de er lett å dokumentere?

Har ikke kommunale barnehager forsikringer som dekker brann eller likn?

§5 Tilskudd til drift

Fastsettelse av tilskuddssatser i samsvar med forholdstall for finansiering av plasser for barn over og under tre år fastsatt av departementet.

Som det fremgår av forskriften skal departementet fastsette forholdstall som gir uttrykk for forskjellene i kostnader pr. barn for barn over og under tre år. Slike forholdstall er nødvendige da det er dyrere å drive barnehager med mange små barn enn med store barn. Vi vil gjerne fremsette noen synspunkter i denne forbindelse.

Kunnskapsdepartementets regnearkmodell benytter i dag et forholdstall på 2.0 for finansiering av småbarnsplasser i forhold til barn over tre år.

I annen sammenheng er det benyttet modell hvor barn på 3 år beregnes med faktor 1,5.

I høringsnotatet har departementet betraktninger som vil ligge til grunn for fastsettelse av forholdstallet.

Avgjørende for denne fastsettelse må være at det blir et rettferdig forholdstall.

Som også Telemarkforskning har dokumentert er det lite tvil om at faktoren 2 er feilaktig.

Av kostnadene i barnehagen er personalkostnadene den dominerende kostnad. Det er imidlertid kun den pedagogiske del av personellkostnadene som er dobbelt så store i småbarnsavdelinger som i avdelinger med store barn. Av øvrige kostnader i barnehagen tilsier arealnormer at småbarnsplasser koster 33 % mer enn for store barn for arealrelaterte kostnader (husleie, renhold etc)

Andre driftskostnader og administrasjonskostnader i barnehagen er tilnærmet like for små og store barn.

Basert på data som er kjent for oss har vi beregnet at småbarnsplasser koster 66 % mer å drive enn plasser for store barn

Vi antar at departementet har et godt grunnlagsmaterieell for fastsettelse av forholdstallene og at dette vil gi korrekte og rettferdige tilskuddsatser for småbarnsplasser og plasser for store barn.

§7 Ekstra tilskudd til kapital

Formuleringen her gir rom for skjønnsvurderinger og midler til slike tilskudd bør holdes utenom tilskuddsberegninger etc. for øvrig i denne forskrift.

§8 Barnehagens grunnlag for utmåling av tilskudd .

Som etter gjeldende regelverk, skal rapportering pr 15.desember gi grunnlag for utmåling av kommunalt tilskudd året etter. I dag gir en endring av barnetall på +/- 2 grunnlag for regulering av statstilskudd.

Den nye forskrift tilsier at kommunen bestemmer hvor mange ganger pr. år det skal innsendes rapport om endringer i forhold til rapporteringen pr. 15.desember.

Underforstått ved denne rapportering må være at kommunen skal justere tilskuddsbeløpene.

Siste ledd sier at barnehagen skal rapportere store aktivitetsendringer og at kommunen da må beregne tilskuddet på nytt.

Konklusjon må være at så vel en innrapportering av endringer i antall barn som større aktivitetsendringer må gi grunnlag for tilskuddsendring. Det er grunn til å bemerke at de offentlige tilskudd pr barn er en så stor del av de mindre barnehagers inntekt at enhver endring har betydning for barnehagens økonomi.

Vi synes forskriften bør gi nærmere retningslinjer for hvor hyppig det skal skje innrapportering av endringer og derved endring av tilskudd.

En kvartalsrutine kan synes fornuftig, dog slik at innrapporteringsskjema (utarbeides av Kunnskapsdepartementet?) spesifiserer tidspunkt for endring. Især vil dette være viktig for første kvartal da det ikke er uvanlig at det skjer endring i barnetall fra 01.01. Likeledes er 01.08 et tidspunkt hvor det kan skje endringer som tilsier endring i tilskuddsbeløp.

§9 Endringer i grunnlaget for de kommunale tilskuddsatsene

Iht § 5 skal grunnlaget for tilskuddene være de gjennomsnittelige budsjetterte driftskostnader.

§9 første ledd beskriver at kommuner som i løpet av året gir budsjetttilskudd (bevilgningsøkning) til ordinær drift i kommunale barnehager skal øke tilskuddsgrunnlaget til ikke- kommunale barnehager tilsvarende.

I Høringsnotatet side 17 beskrives at enkelte kommuner kan velge å la egne barnehager overskride budsjettet i stedet for å gi tilleggsbevilgninger i løpet av året.

§9 annet ledd beskriver da at økning i tilskuddsgrunnlaget skal avregnes over en tre års periode. Finner liten grunn til at avregning først skal skje etter en treårs periode.

Begge alternativ innebærer at de kommunale barnehager har større kostnader enn det som er budsjettert og tilskuddsgrunnlaget bør reguleres så raskt som mulig. Enten da på grunnlag av tilleggsbevilgninger i løpet av året og/eller etter fremskaffelse av de faktiske kostnader ved regnskapsavslutning av kommuneregnskapet.

Utbetalingstidspunkt for tilskudd.

Forskriften bør suppleres med retningslinjer for utbetalingstidspunkter. Månedlig utbetaling synes naturlig.

Kommunal dekning av søskenmoderasjon.

Forskriften bør angi om kommunal refusjon i forbindelse med søskenmoderasjon kommer i tillegg til tilskudd etter ny forskrift.

Tidspunkt for fastsettelse av tilskuddssatser.

Det forutsettes at disse fastsettes i forbindelse med fremleggelse av budsjetter før årsskifte uavhengig om budsjettene forutsatt er under behandling pga politisk uenighet eller liknende.

Tilskudd sett i forbindelse med merverdiavgiftskompensasjon.

Private barnehager kan søke om kompensasjon for merverdiavgift. Forutsetning er at merverdiavgift i et kalenderår utgjør mer enn kr. 20.000.

Dette innebærer at små barnehager eller barnehager som for eksempel har strøm, renovasjon innkludert i ikke merverdiavgiftbelagt husleie kan gå glipp av merverdirefusjon. Beløpet kan synes ubetydelig men kan likevel bety mye for en liten barnehage. Og prinsipp om full likeverdig behandling av offentlige tilskudd oppnås ikke uten regelendring.

Ski Kvinne og Familieforbund (Spilloppen barnehage)

Svein J Helgerud